

ΚΥΘΗΡΑΪΚΗ ΑΥΓΗ

Lapresse est le clairon vivant qui sonne la dienne des peuples

ἡτοι=ἡ δημοσιογραφία εἶνε ἡ ζωσα δάλπγξ, ἡ κροτοῦσα τὸ ἐγεργήριον τῶν λαῶν.
(Βίκτηρ Οὐγκώ).

Επιδία συνδρομῆ διὰ τοὺς ἐν ΚΥΘΗΡΩΙΣ δρ. 2.—Διὰ τοὺς ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ καὶ ΠΕΙΡΑΙΕΙ δρ. 4.—Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ φ.χ.8

Οἱ ἐπιστέλλοντες πρὸς τὴν ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ καὶ ΣΥΝΤΑΞΙΝ δέον τ' ἀπευθύνονται — Ν. Δελακουδίου—εἰς Ποταμὸν—Κυθήρων.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΝΤΥΠΟΥ

ΠΡΟΣ

ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ Η ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ

Μετὰ προσδοχῆς ἀναγνώσατε
καὶ

Μετὰ σκέψιν ἀποφανθῆτε.

Συμπατριῶται.

Μετὰ τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας μας, παρὰ τῇ ὁποίᾳ ἔτυχον πάντοτε θερμῆς φιλοξενίας, μετὰ τὴν χώραν μας. μετὰ συνδέουν ἀναμνήσεις εὐχάριστοι, διότι ἐκεῖ διηλθον τὰ πρῶτα ἔτη τῶν ἐγκυκλίων σπουδῶν μου, διότι ἐκεῖθεν τέλος ἔσχον πάντοτε ἀναμνήσεις καὶ ἐντυπώσεις εὐχαρίστους καὶ προσφιλεῖς. Προκειμένου δὲ νὰ ζητήσω μετ' ὀλίγον τὴν συνδρομὴν ταύτης, ἐθεώρησα καθήκον μου ν' ἀπευθύνω πρὸς τοὺς φιλότατους κατοίκους αὐτῆς. τὰς γραμμὰς ταύτας ἐρμώμενος ἀπὸ εἰλικρινοῦς συνειδήσεως.

Ὁ Μέγας Θεός, δογματίζων εἰς ἕν ἐκ τῶν πολιτικῶν του συγγραμμάτων τὰ περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς Πολιτείας λέγει: «Πάσης πολιτείας σκοπὸς δέον νὰ εἶνε ἡ εὐδαιμονία τοῦ ἀτόμου» καὶ ἐπειδὴ εἰς τὰ κοινοβουλευτικὰ πολιτεύματα ὅπου λειτουργεῖ ἡ καθολικὴ ψηφοφορία, πολιτεία εἶνε αὐτοὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ, δηλ. οἱ βουλευταί, ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι, σκοπὸς τοῦ βουλευτικοῦ ἐπαγγέλματος, δέον νὰ εἶνε ἡ εὐδαιμονία τοῦ ἀτόμου, ἥτοι σκοπὸς καὶ προορισμὸς παντός βουλευτοῦ δέον νὰ εἶνε ἡ εὐτυχία τοῦ λαοῦ, ὃν ἀντιπροσωπεύειν.

Ἰδωμεν, σὰς παρακαλῶ, κατὰ πόσον οἱ βουλευταί μας, ὅντες χωράειται, ἐξεπλήρωσαν τὸν ἀνωτέρω προορισμὸν των, κατὰ πόσον ὠφέλησαν ὑμᾶς, ἢ τὴν χώραν ἂν ἦς ἐνερανίσθησαν ἐν τῷ πολιτικῷ ὀρίζοντι.

Ἐπιθυμῶ φιλικώτατα νὰ συζητήσωμεν ἂν, ἐκεῖνοι οἱ βουλευταί τοὺς ὁποίους καλεῖτε εἰς ἐκάστην ἐκλογὴν, τοὺς ἰδικούς μας, σὰς ἐξυπρέτησαν ἐπωφελῶς καὶ ἀντήμειψαν δεόντως τὴν συνδρομὴν ἣν τοῖς παράσχετε πάντοτε, ἐπιθυμῶ νὰ μάθω μετ' ὑμῶν, ἐάν ἡ Χώρα καὶ οἱ κάτοικοι ταύτης εἶνε ὠφελημένη ἀπ' ὅτου τοὺς βουλευτὰς τῆς ἐπαρχίας μας τοὺς ἔχει ἡ Χώρα.

Οἱ νῦν βουλευταί μας κ. κ. Στάης καὶ Καλούτσης, λόγῳ οἰκογενείας, λόγῳ μερψώσεως, λόγῳ χρηστότητος, ὁμολογῶ ὅτι εἶνε ἐκ τῶν ἀρίστων κυθηρίων, ὡς ἄτομα δὲ εἶνε κατ' ἐξοχὴν συμπαθεῖς, διὸ, πολὺ δικαίως εἶνε σήμερον πολιτικῶς ἰσχυροί. Μεταξὺ δὲ τῶν πολλῶν συμπατριωτῶν των, καγὼ ὑπερβαλόντως ὑπολήπτομαι καὶ ἐκτιμῶ ἀμφοτέρους.

Ἀλλὰ σὰς θερμοπαρακαλῶ, ὡς ἀντιπρόσωποι σας, ἀμφοτέρω οἱ νῦν βουλευταί ΠΟΙΟΥ ΕΡΓΟΥ δηλοῦντος ἀνάπτυξιν κοινωνικὴν, γεωργικὴν, βιοτικὴν, γεωργικὴν καὶ ἐμπορικὴν, εἶνε δημιουργοί: : τίνος καλοῦ κοινῆς ὠφελείας εἶνε ἐργάται: : ΟΥΔΕΝΟΣ. Τίς δύναται νὰ μοῦ ἀμφισβητήσῃ, ὅτι ἡ Χώρα, ὅταν βουλευταί ἐξελέγοντο ὁ Πανάρετος καὶ ὁ Παναγιωτόπουλος ἔχμαζεν, ἡ δὲ ἐμπορικὴ κίνησις Χώρας καὶ Καψαλίου ἦτο δεκαπλασία ἢ ἡ σημερινή: : Τίς δύναται νὰ μοῦ ἀμφισβητήσῃ, ὅτι πρὶν ἐκλεχθῶσιν βουλευταί ἀπὸ τὴν χώραν, οἱ κάτοικοι ταύτης ἐνέμοντο τὸ Ριτσαμάνειον κληροδότημα ἐπωφελέστερον καὶ σκοπιμώτερον, ἐνῶ σήμερον δι' αὐτοῦ, ἀντὶ νὰ ἐξυπηρετῆται τὸ συμφέρον τοῦ λαοῦ, χάριν τοῦ ὁποίου κατελείφθη, ἐξοικονομῶνται ἐν τῷ δήμῳ σας ὠρισμένοι πτωχαὶ οἰκογένειαι λόγῳ φιλανθρωπίας: : ἐν ᾧ χρόνῳ πτωχὰ μὲν, ἀλλ' ἐπιμελῆ παιδιὰ τῆς χώρας στεροῦνται τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου ἐν Ἀθήναις σπουδάζοντα: : Τίς τῶν ἐμπόρων τῆς Πόλεως δύναται νὰ μοῦ ἀμφισβητήσῃ ὅτι πρὶν, ὅτε βουλευταί τῆς ἐπαρχίας μας ἦσαν ὁ Πανάρετος καὶ ὁ Παναγιωτόπουλος, ἔκταναν τὴν ἐμπορίαν διπλάσιον παρ' ὅτι σήμερον, ὅτε βουλευτὰς ἔχετε τοὺς ἰδιόκους σας: : Τίς δύναται νὰ μοῦ ἀμφισβητήσῃ ὅτι ὅταν βουλευταί ἐξελέγοντο ὁ Πανάρετος καὶ ὁ Παναγιωτόπουλος ἡ ΕΓΧΩΡΙΟΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ἀνῆκεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας, εἰς τοὺς δήμους μας, εἰς τὰς μονὰς μας, ἐνῶ σήμερον ἔγινε βορὰ τοῦ κομματισμοῦ, τοῦ τρέφοντος τὴν ἐλληνικὴν πολιτείαν, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ ἐκαστοτε πρωθυπουργοῦ. Ὁ πόσο νὰ βάρῃ ἔγκλημα, τὸ χρέμα τὸ ὁποῖον πεινῶντες καὶ δειψῶντες, χῆραι καὶ ὀρφανὰ προσφέρουσιν εἰς ἀνάπτυξιν καὶ μεγαλοπρέπειαν τῶν μόνων μας, νὰ περιέρχεται εἰς τὸ ἀδελφάγον δημόσιον ταμεῖον; ! αἱ δὲ μοναὶ χάριν τῶν ἐποίων δίδεται, νὰ εὐρίσκωνται εἰς οἶαν ΑΕΙΟΘΡΗΝΗΤΟΝ !!! κατὰστασιν εὐρίσκονται !!!!; ; ;

Ὅταν βουλευταί ἦσαν ἐξωδημόται, ἡ χώρα εἶχε τὸν ἐπαρχὸν τῆς, ἡ τοῖς ἐκ μὲν τότε ἐκαταλάμβανες πῶς ἦτο πρωτεύουσα ἐπαρχίας διὰ τῆς ἐπαρχιακῆς διοικήσεως ἥτις μαζί μετὰ τὴν αὐτοδιοίκησιν τῶν δήμων ἀπετέλει ἓνα βελὸν ἀποκεντρώσεως, ἥτις σήμερον ἀντικατέστη διὰ τῆς ἀπολύτου συγκεντρώσεως, τῆς ἐξουτελισίας τὸ ἀξίωμα τοῦ δημάρχου καὶ καταστρεψάσης τὰς ἐπαρχίας, αἱ ὁποῖαι σήμερον δὲν εἶνε ἄλλο ἢ τιμάριον τοῦ ἐκαστοτε Νοάρχου.

Ὅταν βουλευταί ἦσαν ἐξωδημόται εἶχατε Ἐπίσκοπον, ἐνῶ σήμερον ἡ ἐπισκοπὴ μας χηρεύει, ἂν καὶ ὑπῆρξε τρικουπικὴ ἐποχὴ διὰ τοὺς νῦν βουλευτὰς, καθ' ἣν ἴδυναντο ἔχει μόνον τὸν νῦν διευθύνοντα τόσον δεξιῶς, νὰ διορίσωσιν ἄλλὰ καὶ ξένον τοιοῦτον.

Καὶ σήμερον ἀκριβῶς διότι βουλευταί εἶνε οἱ ἰδιόκους διὰ τοῦτο δημοδιδάσκαλος ἐγκρίτου μὲν ἀλλ' ἀναξιοπασχούσης οἰκογενείας τῆς Πόλεως, ὁ κ. Ἀλθανάκης, ἐνῶ ἴδυναντο κάλλιστα νὰ διαμείνῃ ἐν Λειβαδίᾳ παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ του, διότι ὁ ἐν τῷ σχολείῳ τούτῳ ξένος δημοδιδάσκαλος θὰ ἀδιαφόρει ἂν ἔμενεν ἢ ἐκεῖ ἢ εἰς Λογοθετιάνικα, ἐν τούτοις εἶνε ἐξόριστος πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν τῶν ἰδιόκων σας βουλευτῶν. Τὸ αὐτὸ εἰρήσθω καὶ διὰ τὸν Κασσιμάτην τοῦ σχολείου Καστρισιάνων, ὅστις ἴδυναντο νὰ εὐρίσκειται μόλις ὀλίγα βήματα μακρὰν τῆς οἰκογενείας του.

Ἐἵπομεν ἀνωτέρω ὅτι σκοπὸς παντός βουλευτοῦ δέον νὰ εἶνε ἡ εὐδαιμονία τοῦ λαοῦ ὃν ἀντιπροσωπεύει· σὰς ἐρωτῶ τώρα καὶ σὰς ἐρκίζω εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν ψυχὴν προσφιλῶν σας ὑπάρξεων, νὰ μοῦ εἰπῇτε εἰλικρινῶς, κατὰ τί εἰσθε εὐτυχέστεροι σήμερον ποῦ βουλευταί εἶνε ὁ Στάης καὶ ὁ Καλούτσης ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἐξελέγοντο ὁ Πανάρετος καὶ ὁ Παναγιωτόπουλος, κατὰ τί ἡ Χώρα ὡς πόλις προώδευσεν, καὶ τί ἐπραξεν οἱ νῦν βουλευταί, οἱ χωράειται βουλευταί, ὅπως ἡ Χώρα διατηρήσῃ τὴν προσήκουσαν αὐτῇ θέσιν.

Φίλοι Συμπατριῶται.

Ἐγώ, τὸ πρῶτον παρουσιάζομενος εἰς βουλευτικὸν ἀγῶνα ζητῶ τὴν συνδρομὴν σας, σὰς ζητῶ μίαν ψήφον δοκιμαστικὴν, σὰς ζητῶ, ἀφοῦ ψηφίσητε τοὺς ἰδιόκους σας ὑποψηφίους, πρὸς οὓς ἔχετε προσωπικὰς ὑποχρεώσεις, νὰ δώσητε

καὶ εἰς ἐμὲ μίαν ψῆφον λευκὴν, ψῆφον δοκιμῆς, διὰ τὴν ἀποδείξω, ἐὺ θύς μετὰ τὴν ἐκλογὴν μου ὡς βουλευτοῦ, ὅτι δὲν εἶνε ἀνάγκη ὁ βουλευτὴς σὰς νὰ εἶνε χωρὶς διὰ τὴν ὠφελήσῃ τὴν χώραν, διὰ τὴν ὠφελήσῃ τοὺς κατοικοὺς αὐτῆς.

Προσερχόμενοι μετ' ὀλίγον εἰς τὰς κάλπας, μὴ λάβητε ὑπ' ὄψιν τὸ ἀγυρτικὸς διαδιδόμενον τοῦς ἰδιοκτοῦς μας, ἀλλὰ τὸ συμφέρον τῆς χώρας σας, τὸ συμφέρον τῆς οἰκογενείας σας, τὸ ὅποιον εἶνε καὶ συμφέρον τῆς πολιτείας, καὶ ἐστὲ βέβαιοι ὅτι, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ σὰς ἀποδείξω δι' ἐργῶν τὸ πρὸς τὴν Πόλιν σας, ἐνδιαφέρον μου, θὰ δικαιώσητε καὶ τὴν συνείδησίν σας ὅτι ἐπράξατε τὸ καθήκον σας, καὶ τὴν ψῆφον σας ὅτι δὲν ἐπῆγε χαλμῆνη.

Μετ' ἀδελφικῆς συμπαθείας

Ν. Δελακοβίας.

Η ΚΡΗΤΗ ΕΛΕΥΘΕΡΑ

Ἀπὸ τοῦ Μυρτώου πελάγους, ὅπου νῆχεται ἡ πολυπαθὴς ἡ μεγαλομάρτυς πατρίς τοῦ Μίνως, μέχρι τοῦ Δουνάβεως καὶ ἀπὸ τοῦ Εὐξείνου μέχρι τοῦ Ἀδρια καὶ Ἰονίου Πελάγους, σφοδρότατος παλμὸς συνέχει τὰς καρδίας πάσης τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Ἐπὶ τῶν φρουρίων τῆς Κρήτης ἐπαυσε πλέον κυματίζουσα ἡ ἡμισέληνος. Ἡ κρητικὴ γῆ, ἡ ζυμωθείσα μὲ αἷμα καὶ μὲ δάκρυα τῶν τέκνων τῆς ἀναπνέει τὴν σιγμῆνταύτην αὐρανὴν ἐλευθερίας.

Οὐδεὶς ἐν τῷ κόσμῳ λαὸς ἐπολέμησεν ἡρωϊκώτερον, οὐδεὶς λαὸς ἐν τῷ κόσμῳ ἔχυσεν ἀθονώτερον αἷμα διὰ τὴν ἀποκτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν του. Ἐὰν δὲν ἀπεδόθη ἀκόμη εἰς τὴν μητέρα τῆς Ἑλλάδος, δὲν πταίει ἡ Εὐρώπη οὐδ' ἡ Κρήτη ἀλλ' ἡ ἄσπτος μήτηρ τῆς Ἑλευθέρας Ἑλλάδας, τῆς ὁποίας οἱ κυβερνῆται, μόνον ὁσάκις ἐσκόπουν νὰ δημοκοπήσωσιν ἐκέρυτον ἀπὸ τοῦ ἐθνικοῦ τῆς Βουλῆς βήματος ὅτι ἡ Ἑλευθέρα Ἑλλάς εἶνε ὁ πολιτικὸς ἀστὴρ πρὸς ἐν ἀποβλέπουσιν ἑκατομμύρια δούλων ἀδελφῶν μας, δεινῶς ταλαιπωρουμένων εἰς τὸ θρηϊώδες πέλαγος τῆς δουλείας. Ἐὰν ἡ Ἑλλάς ἐνίκα κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον ἡ μάρτυς νῆσις θὰ ἦτο σήμερον τὸ πλουσιώτερον τμήμα τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους. Ἀλλὰ πῶς ἦτο δυνατόν νὰ νικήσῃ ἀπὸ τῆς Παλιγγενεσίας μας καὶ ἐντεῦθεν τὴν Ἑλλάδα κυβερνᾷ τὸ κόμμα καὶ ἡ συνάλλαξις, ὁ δὲ λαὸς τῆς Ἑλευθέρας Ἑλλάδος κοιμᾶται ὑπὸ τὴν νύκτα ἀνεχόμενος τὴν τε παρούσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν συνέχειαν ταύτης :

ΕΛΒΕΤΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΑΣ

«Τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε»
(ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ)

Μ' ἐφιλοξένητας ἐπὶ τρίμηνον, ὡραία Ἑλβετία, χώρα τῆς χιόνος καὶ τῆς δρόσου καὶ δὲν

δύναμαι, ἡ ἀφώνων σε νὰ σὲ χαιρετίσω μετ' ἐγνωμοσύνης ἀπαριθμῶν τὰ κάλλη σου, τὰ θελητήριά σου.

Γλυκεῖα καὶ ζωηρὰ ἔσεται πάντοτε ἡ ἀνάμνησις τῶν ἡμερῶν δι' ἐπὶ τὰς λίμνας σου. Οὐδέποτε θέλω λησμονῆσαι τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν ὁρέων σου, τὰς γραφικὰς, τὰς καταφύτους, τὰς χιονοσκεπεῖς κορυφὰς τῶν, τὴν θελκτικὴν ρομαντικότητά τῶν λιμνῶν σου, τοὺς ποταμούς σου, τὰς διαυγεῖς κρήνας σου, τὰ παγωμένα καὶ ἄρθρα νερά σου, τὴν πλουσίαν βλάστησιν τοῦ ἐδάφους σου, τ' αἰετοὶ θάλλοντα ἄλσιν σου, τὰ πυκνὰ φυτὰ παραδείσια δάση σου, τὰς πανδρόσους σκιὰς τῶν, τὰς σκηνογραφικὰς ἀπόψεις τῶν πόλεων σου, τὰς σκιοδένδρους οδοὺς σου, τὰς καταφύτους κλιτύας τῶν λόφων σου, τοὺς μυροβόλους, τοὺς εὐώδεις κήπους σου, τὰ γραφικώτατα τοπία σου, τὰ ὅποια φύσις καὶ τέχνη ὥρῃσαν, τοὺς πλήρεις μαγείας ὀρίζοντας σου.

Πάντοτε θὰ ἐνθυμούμαι τὰ πτωτότυπα καὶ ἀξιομίμητα ἔθμά σου, τὸν πατριωτισμὸν, τὴν φιλοπολίαν, τὴν εὐμάρειαν τοῦ βίου, τὸ εὐάγιστον, τὸ ἡμερον, τὴν πρὸς τοὺς νόμους ὑποταγήν τὴν εὐπροσηγορίαν καὶ ἐν τέλει τὴν σχετικὴν φιλοξενίαν τῶν κατοίκων σου.

Πάντοτε θὰ ἐνθυμούμαι, τὰ μεγαλοπρεπῆ κτίρια τῶν σχολείων σου, τὰ ὅποια ὁπόθεν διελθὼν συνήτησα, τὴν μονοτονίαν καὶ ζηλευτὴν τοπικὴν διοίκησίν σου, τὴν δημόσιον ἀσφάλειάν σου, τὴν ἀθροῖαν τῶν σιδηροδρόμων σου, τὴν συγκοινωνίαν σου, τὴν πληθύν καὶ μεγαλοπρέπειαν τῶν ξενοδοχείων σου καὶ τέλος τὰ ἐκ τῶν ξένων κέρδη σου.

Αἱ ἀνωτέρω γραμμὲς ὅμως μοῦ ἀφυπνίζουν τοὺς παλμούς τῆς νοσταλγίας μου, ἡ δὲ φαντασία μου ἀκολουθοῦσα τὴν πτῆσιν αἰθερίου φαντάσματος, μεταρσινοῦται εἰς τὴν ἀγαπημένην μου πατρίδα, τὴν χώραν τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ μέλλοντος τὴν φιλιτάτην Ἑλλάδα.

ὦ φιλιτάτη πατρίς! εἶσαι ὁ ὠραιότερος τόπος τοῦ κόσμου! τῶρα ἐνῶ πῶς ὑπὸ τὸν αἰθέριον οὐρανὸν σου παρήγαγεν ὁ Ὁμηρος τὸ ἀριστοῦργημα τῆς ποιήσεως, πῶς ὁ Δημοσθένης ὑπῆρξεν ὁ ἀριστος τῶν ρητόρων σου, πῶς ὁ Φειδίας καὶ ὁ Ἀπελῆς οἱ ἀριστοὶ ζωγράφοι! τῶρα φαντάζομαι ποῦ ὀρεῖται τὸ κάλλος τῆς μυθολογίας μας.

Ἐν Ἑλβετίᾳ παιταχθὲν συλλέγεις εἰκόνας γῆνους κάλλους, τίποτε ἄλλο! Τὸ μεγαλεῖον ἔγκειται καὶ ἐν τῷ Οὐρανῷ, ἐκεῖ ὅπου ἀνάσσει ὁ δημιουργὸς τοῦ παντός, ἐκεῖ ὅπου ἡ κατοικία τοῦ παλφιδόπουτος πατρὸς τῆς Κίρκης, ἐκεῖ ὁπόθεν ἐκπέμπονται αἱ θερμαὶ καὶ ζωηροὶ ἀκτῖνες τοῦ Φοίβου ἐκεῖ ὅπου ἡ τοῦ Ὑπερίωνος θυγάτηρ **πλῆθους Σελάνια** καὶ αἱ πλειάδες ἀνίσουσιν, ἐν τῷ **σαφφειρίνῳ οὐρανῷ** καὶ **ἐν τῇ θαλάσῃ**, εἰς τὸ ἐρὺ τοῦτο κράτος τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀμφιτρίτης.

Ἐν Ἑλβετίᾳ τὸ πᾶν θάλλει ἐν τῇ γῇ φύσει, δὲν ἀκτινοβολεῖ ὅμως, δὲν ἀμαρύνει ὁ ἥλιος, δὲν μαρμαρίζει ἡ θάλασσα, δὲν φωσφορίζει θρυπούμενον ἐπὶ τῶν βράχων τὸ ἀργαλέον κύμα. Ἑλλείπουσιν αἱ θερψιμοὶ ἀκταὶ μας, τὰ φωκιοφῆρα ἀλίπεδα μας, ὁ γλυκὺς τῶν πρυμφοζόντων ὑδάτων φλοῖσος, οἱ ἀργυροεῖθροι τῆς Σελήνης ἐπὶ τῆς θαλάσσης ποταμοί.

Πῶς, ἡ ζωηρὸς λαμπρότης, τὸ ζωογόνον φῶς τοῦ μεδιῶντος, τοῦ γαλανοῦ οὐρανοῦ μας; ποῦ οἱ ἱστορικαὶ ἀναμνήσεις τῶν βράχων μας; ποῦ αἱ ἡρεμίαι τῶν μεσονυκτίων μας; ποῦ αἱ νηρηίδες αἱ ἐπαχάρτως περικυκλοῦσαι τὰ παράλια μας; ποῦ ἡ μαγικὴ ἐπήρεια τῆς ποντιᾶδος αὐρας μας; ποῦ τὸ μνημόσυμα παρὰ θίνα ἄλδος τῶν κυμάτων μας; ποῦ τὰ ὡς αἱ μαργαριτοκίχαι σελαγιζόντα καὶ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου φλοιοβίζοντα χαλίπια τῶν ἀμμουδιῶν μας; ποῦ ἡ μυροβόλος ὁσφύς τοῦ Περνασοῦ μας καὶ ἡ μυρσίη τοῦ Πεντελικοῦ μας; ποῦ τ' ἄσματα καὶ οἱ χοροὶ τῶν ἐλικωνιάδων μουσῶν; ποῦ ὁ βόμβος τῶν μελισσῶν τοῦ φαλακροῦ Ὑμηττοῦ μας; ποῦ ἡ λαμπρότης τῆς Σελήνης μας; ποῦ ἡ μεθυστικὴ εὐωδία τῶν θάμνων μας; ποῦ αἱ καθυδύνουσαι ἀπηχῆσεις τοῦ αὐλοῦ τῶν ποιμένων μας; ποῦ ἡ ὑδατίνη ζώνη ἥτις περιβάλλει τὴν φιλιτάτην Ἑλλάδα, ἐκτελυσσομένη εἰς ποικίλα χρώματα ἀμιμήτων ὁρμῶν ἀκυμάντων λιμένων :

Τίποτε ἐξ ὧν αὐτῶν ἐν Ἑλβετίᾳ! Δὲν ἔχομεν ἡμεῖς χρωματισμὸν δασῶν καὶ λειμῶνων οὐδὲ κατακρημνίζοντες ποταμούς, οὐδὲ ἀφθονίαν ἀναβριζόντων ὑδάτων! λάμπει ὅμως αἰωνίως καὶ μεδιᾷ ὁ οὐρανὸς μας, θερμαίνουσι τὰ βελη τοῦ Φοίβου μας, συγκινοῦσιν ἐξ ἱστορικῶν ἀναμνήσεων ὅλοι οἱ βράχοι μας. μυκάται ἡ θάλασσά μας καὶ φωσφορίζει τὰ ἀνεμοτραφεῖ κύματα αὐτῆς ἐπὶ κυματοπλήγων ἀκτῶν.

Θάλατταν! Θάλατταν! ἐφώνουν οἱ Μῦροι τοῦ Ξενοφῶντος! Θάλασσα θάλασσα γυρεύω καὶ ἐγὼ ἐπὶ τρίμηνον περιερχόμενος τὴν Ἑλβετίαν. ὦ νησιώτης, γεννηθεὶς εἰς τοὺς ἀπερρώγας βράχους τῶν Κυθήρων, χαρίζω ὅλα τὰ κάλλη τῆς Ἑλβετίας ἵνα αἰσθανθῶ ἔστω καὶ ἐλαφρὰν πνοὴν ποντίου αὐρας.

Διὰ σοῦ, ὦ θάλασσα! ὁ ἄνθρωπος ἐγνώρισε τὰς ἀγνώστους χώρας καὶ τοὺς ξένους λαοὺς, διὰ σοῦ ἔζησε καὶ θὰ ζήσῃ. Ἐὰν ἐλείπες παντοῦ θὰ ἐδασίλευεν ἐρμῖα καὶ ὁ ἥλιος θὰ κατέκαιε τὴν γῆν.

Ἐγγραφον ἐν Λοζάνῃ τῆς Ἑλβετίας κατ' Αὐγούστον τοῦ 1895.

Νικ. Δελακοβίας.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Εἰς μεγίστην στενοχωρίαν περιήλθον ἀπὸ τινος τὰ οικονομικὰ τοῦ Κράτους ἡμῶν καὶ τῆς κοινωνίας, ὅλος δὲ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς κατέχεται ὑπὸ φόβου μὴ δὲν εὕρωμεν ἐντιμὸν διέξοδον ἐκ τῆς οικονομικῆς κρίσεως, ἥτις κατατρέπει τὴν ἡμετέραν χώραν. Καὶ ἐνῶ πάντες ὁμοθυμαδὸν μίαν ἔχωμεν ἡμέρας καὶ νυκτὸς εὐχὴν, πῶς νὰ σωθῶμεν ἐκ τοῦ ἐπαπειλοῦντος τὴν πατρίδα ἡμῶν κινδύνου, πάντες κατανοοῦμεν πλέον ὅτι οὐδέποτε θὰ περιηρχόμεθα εἰς τὴν θλιβεράν αὐτὴν κατάστασιν, ἀν' ἀπὸ δεκάδων ἡτῶν οἱ Κυβερνῶντες τὴν Ἑλλάδα ἐστρεφον ὅσον ἔδει τὴν προσοχὴν αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν Ἑθνικῶν ἡμῶν πόρων καὶ ἰδίᾳ τῆς γεωργίας κατ' ἀναλογία πρὸς τὴν προϊούσαν αὐξήσιν τῶν ἑθνικῶν ἡμῶν ἀναγκῶν.

Ἡ ἀναγνώρισις τῶν σφαλμάτων τοῦ παρελθόντος εἶνε ἐν λαμπρὸν μάθημα περὶ τῆς πορείας ἡμῶν ἐν τῷ μέλλοντι. Ἐπρεπε δυστυχῶς νὰ καταντήσωμεν εἰς ὁ σημεῖον κατηντήσμεν, ἵνα ἐννοήσωμεν ὅτι τὸ πρῶτον καὶ κύριον μέλημα τῶν κυβερνητῶν ἔδει νὰ εἶνε ἡ διὰ παντός μέσου ἐμφύχωσις ἐκ μέρους τοῦ Κράτους τῆς ἰδιωτικῆς ἐνεργείας εἰς τὰ ἔργα τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς γῆς. ἐξ ἧς πηγάζει ὁ πλοῦτος τῆς ἡμετέρας χώρας Ἐπρεπε νὰ φθάσωμεν πρὸ τοῦ βραχέως, ἵνα ἐννοήσωμεν ὅτι ἡ ὁδὸς, τὴν ὁποῖαν διηγυώμεν μέχρι τοῦδε δὲν ἦτο ἡ ὁδὸς τῆς σωτηρίας καὶ τῆς εὐτυχίας τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, ἀλλ' ἡ ὁδὸς τῆς ἀπωλείας καὶ τῆς δυστυχίας.

Ἡ ἡμετέρα ὑπερμέτρως τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους ὑπὲρ παντοίων σκοπῶν καὶ ἀναγκῶν, ἡ ἡμετέρα προσέτι διὰ τοῦ τρόπου τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως τὰς ὑλικὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ δὲν ἡμετέρα συγχρόνως καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν παραγωγὴν, ἡ δὲ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας ἐνέργεια ὅσον μεγάλη καὶ ἀξιοθαύμαστος καὶ ἂν ὑπῆρξε, δὲν ἦτο ἱκανὴ νὰ ἐπυρκίσῃ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν κατὰ πολὺ μείζονας ἀναλογίας ἀναπτυσσομένων ἀναγκῶν τοῦ Κράτους καὶ τῆς κοινωνίας. Ἡ ἰδιωτικὴ αὐτὴ πρωτοβουλία ἐχρηζεν ὑποστηρίξεως Κυβερνητικῆς, ἥς κατὰ τὸ πλεῖστον ἐντελῶς ἐστέρειτο.

Καὶ δὲν εἶνε μόνον τὰ κατάλληλα μέσα συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν τόπων τῆς παραγωγῆς καὶ τῶν ἀγορῶν, τὰ μεγάλα ὑδραυλικά ἔργα ἀποξηράνσεων καὶ ἀρδεύσεων, τὰ ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως τῆς γεωργικῆς πίστεως νομοθετικὰ μέτρα, ἡ ἀσφάλεια τῶν καρπῶν τῆς ἐργασίας τῶν παραγωγῶν, ἡ τῆς δικαιοσύνης ἐξάγνισις καὶ τελειοποίησις, ἡ λελογισμένη τῶν παραγωγῶν φορολογία κτλ., περὶ αἱ ἔδει νὰ ἔχωσι πρῶτα ἐστραμμένην τὴν προσοχὴν οἱ κατὰ τὰς παρελθούσας δεκαετηρίδας κυβερνῶντες τὴν Ἑλλάδα,

άλλα κατά μέζονα λόγον και ή δέουσα επαγγελματική μόρφωσις των παραγωγών δια καταλήλων και επαρκών πρακτικών σχολείων, ως ήρξατο ποιών ο άείμνηστος Καποδίστριας.

Η δια πρακτικών σχολείων ειδικών μόρφωσις των παραγωγών και ή δια λογικής και ουχι τυστηματικής εκπαιδεύσεως των πιδων εν τοις δημοτικοίς σχολείοις προπαρασκευή αυτών κατά τρόπον, ώστε να μη γείνωσιν, όπως μέχρι τούδε εις τό να γείνωσιν καταναλωταί μόνον, αλλά και παραγωγοί επιδείξοι και ζηλωταί της πρόόδου εν τη παραγωγική εργασία, δεν θα συνετέλει μόνον εις την τελειωτέραν και παραγωγικωτέραν εργασίαν εκάστου των ατόμων, αλλά και εις την οικουμενικήν χρήσιν των περισσευμάτων της παραγωγής προς συγκρότησιν γεωργικών κεφαλαίων λελογισμένως χρησιμευσιμύμενων εις την ανάπτυξιν της παραγωγής. Συνέπεια τούτου θα ήτο ή της τοκογλυφίας πρόληψις και ή της γεωργικής πίστεως ανύψωσις.

Η μεθοδική εργασία τρεπομένη επί τό παραγωγικώτερον και ή, καλώς έννοουμένη οικονομία θα επέφερεν ασφάλειαν εις τά κεφάλαια και επομένως ευκολωτέραν την παροχήν κεφαλαίων εις τους παραγωγούς και με μικρότερον τόκον, άλλως τε και οι παραγωγοί πεφωτισμένως εργαζόμενοι μετά μέζονος προνοητικότητος και οικονομικώτερον διαχειριζόμενοι τά περισσεύματα εκ των κερδών αυτών θα είχαν πολυ όλιγωτέραν ανάγκην να δανειζονται. Η μόρφωσις του λαού εις τά της εργασίας και της οικονομίας θα είχαν άπρακτικώς τό άνω ενεργητικόν αποτέλεσμα.

Άλλ' επί πλέον θα εκαλλιέργει και την ιδέαν του συνεταιρισμού, δι' ου κατορθύνεται σήμερον τόσα θαύματα υπό των παραγωγών των ευτυχούντων έθνών και επί τούτου προάγεται δια του συνεταιριστού ή παραγωγή, ώστε αδύνατος καθίσταται ο συναγωνισμός εν τη παγκοσμίω αγορά μεταξύ αυτών και των εργαζομένων μεμονωμένως και άνευ συγκεντρώσεως και συνεργασίας προς ώρισμένον παραγωγικόν σκοπόν. Οι δεύτεροι ούτοι θα είνε πάντοτε συντετριμμένοι και ύποτελείς εις τους πρώτους.

Ευτυχώς ή δυστυχία, εις ήν εφθάσαμεν ήδη ανέφερε τους όφθαλμούς πάντων και πολιτικών και ιδιωτών και πάντες συναισθανόμεθα ότι ένα ζήσωμεν, ένα εξασφαλίσωμεν τό κινδυνεύον μέλλον του έθνους ήμών και ένα ισχυροποιήσωμεν και μεγεθύνωμεν αυτό, όρείλομεν να εργασθώμεν και να εργασθώμεν σπουδαίως, πεφωτισμένως και δια κοινής συμπράξεως, ώστε να αυξηώμεν την εθνικήν ήμών παραγωγήν, όπως ανακτήσωμεν την απολεσθεϊσαν ήμών πίστιν και εμβάλωμεν εις τον έξω κόσμον τον τε φιλικόν και τον έχθρικόν την πεποιθησιν εις την άκμήν των εθνικών ήμών δυνάμεων.

Η μόρφωσις και καθοδήγησις του γεωργικού λαού πρέπει να απολέσθ την βάσιν πασών των ενεργειών μας υπέρ της γεωργικής προόδου.

Σπ. Χασιώτης

διευθυντής γεωργικού σταθμού.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

— Υπό τάς εύχάς και εύλογίας του οικονόμου της επισκοπής μας Σ. Τζάνε, ευλόγωνι ετελέσθησαν οι γάμοι του Δόκτορος Ιατρού κ. Ραπτάκη μετά της δεσποινίδος Κατίνας Κοντολέοντος. Τους στεφάνους αντήλλαξεν ο θεός της νύμφης κ. Ιωάν. Στάης. Από τά βάθη της καρδιάς μας συγχάριμεν και τους νεονύμφους δια τους αίσίους γάμους των και τους συγγενείς των δια την επιτυχή ένωσιν των. Εις τό εύάρεστον ζεύγος ευχόμεθα όπως ο βίος των ή ανέφελος και γελαστός ως ή νύμφη.

— Τη 20 παρελθόντος επί τη όνομαστική έορτή της αξιοτίμου κυρίας Αρτεμής Β. Καλούτση, ο οικος του βουλευτού μας εν Λειβαδί, κ. Δ. Καλούτση, ήγε πανήγυριν χαρμόσυνον, καθ' ήν εξαιρετικά διετρανώθησαν συμπάθειαι και πάνδημοι του κυθηραϊκού κοινού προς την μετ' όλίγον άπερχομένην εις Κρήτην κυρίαν

Αρτεμυσίαν Καλούτση την κατακτήσαν τάς συμπαθείας πάντων, δια την φυσικήν ευγένειάν της, δια τό πολιτισμένον και ευπροσήγορον των τρόπων της, et surtout pour son esprit pénétrant et pétillant et ses paroles mielleuses pendant les conversations.

— Συγχάριμεν από καρδιάς τον φίλον κ. Αντ. Λεβόνην δια την προαγωγήν του εις λυστήν του υποκαταστήματος Βόλου της τραπέζης Αθηνών, από ύπολογιστήν Κελαμών.

— Φέρομεν εις γνώσιν πάντων όσοι ήγόρασαν από τά λαχεία του κ. Βρ. Βενάρδου ότι, γενομένης εκκυδέσεως ή εικών του στρατηγού Κορωναίου έλαχεν εις τό δημοτικόν σχολειόν Ποταμού (αριθ. λαχείου 156). Ο δεύτερος αριθμός 282 έλαχεν εις τον εν Σμύρνη Ευάγ. Ν. Ζέρβαν και ο τρίτος εις Αθήνας 127.

— Η πόλις των Κυθήρων εκήδευσε την παρελθούσαν εβδομάδα με πάνδημον πένθος τον αϊφνυδώς θανόντα Γ. Έμ. Στάθη, καταλιπόντα εις μημόσυνον αιώνην, την χρηστότητα του ως έμπορος και την επιζηλον θέσιν της τεθλιμμένης οικογενείας του ως οικογενειάρχης. Εν τη σταδιοδρομία του βίου του όδηγόν έχων την άσκον εργασίαν μετά της ευθύτητος και εντιμότητος συνδυαζομένην, προσεκτίστω αγάπην ειλικρινή και άνοπόκριτον σεβασμόν πρὸ πάντων των συμπολιτών του, ούτινες αγήρω διατηρήσωσι την μνήμην του, ευχόμενοι ένταυτώ. Ελαφρά να ή ή γή ήτις τον εκάλυψεν και των ευφροαινομένων ή κατοικία να είνε εκεί ένθα μετέστη.

— Γάμοι. Υπό τάς εύλογίας της εκκλησίας και τάς εγκαρδίους εύχάς εκλεκτού κύκλου φίλων και συγγενών ετελέσθησαν προχθές οι γάμοι της επί κάλλει και άρετή διακρινομένης δεσποινίδος Άννης Ι. Κράκη, αρχαίου έμποροπλοιάρχου, και του κ. Έμμ. Χανιώτου έμπόρου. Τους γάμους ηλόγησεν ο αρχιμανδρίτης κ. Ιερών. Βλαχάκης, αντήλλαξε δε τους στεφάνους ο κ. Αναστ. Κομηνός. Εις τους νεονύμφους ευχόμεθα τον βίον άνθόσπερτον.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Μεθ' όλας τάς διχόσεις αίτινες εκυκλοφόρησαν μετ' επιτάσεως περί αναβολής των εργασιών της βουλής και περί σύγκλησεως αυτής, έχομεν αυθεντικά πληροφορία, ότι ουδέν τούτων θα λάβη χώραν και ότι ή Βουλή θα διαλυθῇ, δημοσιευομένου έντίο όλιγίστων ημερών του σχετικού Β. Διατάγματος.

Καθά πληροφορούμεθα δεν είνε ακριβές τό γραφέν, ότι ο Βασιλεύς δια Διαγγέλματος θα καταστήσῃ γνωστών εις τον λαόν τό πρόγραμμα συμφώνως προς τό όπλιον, ως φρονεί ο Αναξ, πρέπει να διοικηθῇ του λοιπού ή Ελλάς.

Τό μόνον αληθές είνε, ότι ή Κυβέρνησις όλίγας ήμέρας πρὸ των εκλογών θα δημοσιεύσῃ τό πρόγραμμά της τό όποιον θα συνταχθῇ συμφώνως προς την επιστολήν την όποιαν ο βασιλεύς φεύγων απηύθυνε προς τον κ. Ζαίμην. Εάν δε πιστεύσωμεν εις τά δημοσιευθέντα περί της επιστολής ταύτης έχομεν ένώπιον ήμών όλόκληρον τό πρόγραμμα της Κυβερνήσεως, τό όποιον όμως δεν χρειάζεται και μεγάλη σοφία δια να πεισθῇ τις ότι ουδέποτε θα πραγματοποιηθῇ, άφ' ου ή Κυβέρνησις από της λήψεως της επιστολής εκείνης του βασιλέως δεν έπροχώρησεν ούτε κατά έν βήμα προς εφαρμογήν των βασιλικών επιταγών.

Την αναφοράν του Νομάρχου Τρικάλων περί των επανειλημμένων παραβιάσεων της

μεθορίου γραμμής παρὰ των Τούρκων στρατιωτών διεδίδασε τό ύπουργείον των Έξωτερικών προς την εν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείαν.

Τό ύπουργείον συνιστά όπως τό περιεχόμενον της αναφοράς ταύτης ανακοινωθῇ πρὸς την επί των Έξωτερικών ύπουργόν της Τουρκίας, ζητηθῇ δε παρ' αυτού ίνα άποσταλώσιν αυστηραί διαταγαί προς τους αρχηγούς του στρατού των συνόρων όπως παύσῃ τό λαβδάνων χώραν άτοπον της παραβιάσεως της όροθετικής γραμμής και της διαρπαγής των ποιμνίων των πλησίον αυτης εύρισκομένων κατοίκων.

— Ο βασιλόπαις Γεώργιος αναχωρήσας εκ Τεργέστης κατευθύνεται εις Πειραιά.

Ο βασιλόπαις άπαντών εις τά συγχαρητήρια της εν Τεργέστη ελληνικής κοινότητος επί τῷ διορισμῷ του ως Διοικητού της Κρήτης εδῆλωσεν, ότι δεν έλαβεν έτι τον διορισμόν του, άλλ' ότι ένετάλη να προετοιμασθῇ δια την εις Κρήτην μετάβασιν του.

Επί τη εύκαιρή της αναχωρήσεως ένός τάματος ιταλικού στρατού εκ Χανίων, οι Κρήτες διαργάνωσαν διαδήλωσιν καθ' ήν εξέδηλωσαν την θερμήν ευγνωμοσύνην των προς τάς τέσσαρας Δυνάμεις, εις τάς όποιάς όρείλεται ή άπελευθέρωσις της Κρήτης.

Η διαδήλωσις υπήρξεν επιβλητική, ο δε λαός εν ζητωκραυγαίς συνώδευσεν εις ίκανήν άπόστασιν τους αναχωρήσαντας ιταλούς στρατιώτας.

Η Έκτελεστική Επιτροπή των Κρητών απηύθυνε προς τον κ. Δελκασέ ύπουργόν επί των Έξωτερικών θερμόν και λίαν φιλόφρον τηλεγράφημα δια του όποιου εκφράζει την προς την Γαλλίαν ευγνωμοσύνην της.

Χθές ο κ. Λόου έπεσεκέφθη τον επί των Οικονομικών ύπουργόν κ. Νέγγρη, παραμείνας παρ' αυτώ επί πολύ.

Ως πληροφορούμεθα, ή συνομιλία περιεστράφη ουχι εις τό ζήτημα του καπνού, ως έγράφη. Ο κ. Λόου ήζήωσεν, ένα μεταβληθῇ ο τρόπος της βεβαιώσεως και είσπραξεως των υπεγγύων προσόδων, διότι πολλά δυσχέρεται παρουσίαζονται εις τε την βεβαίωσιν και είσπραξιν.

Κυρίως απήτησε να προμηθευθῇ ή Κυβέρνησις τέλεια μηχανήματα δια να τυπούται εν Αθήναις ο σφραγιστός χάρτης, καθ' όσον εγένετο μεγάλη κατανάλωσις τούτου και εξητλήθησαν κλάσεις τινές, δεν είνε δε εύκολον αί εκάστοτε παρουσιαζόμεναι έλλείψεις ν' αναπληρώνται άμέσως, διότι δια πᾶσαν παραγγελίαν εις τά εν Βιέννην εργοστάσια απαιτείται προθεσμία τουλάχιστον ένός μηνός. Ο κ. Νέγγρης έπεφυλάχθη να μελετήσῃ τό ζήτημα έπισταμένως.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΙΚΟΝ

Η ιδέα περί ύψωμού των σιτηρών δεν επέδρασεν εις τάς τιμάς αί όποιαι διατηρούνται ένεκα της μεγάλης εν Πειραιεί παρακαταθήκης.

Α λ ε υ ρ α ΑΑΑ 57. ΑΑ 54. Α' 53. Σακχάρεις 1,62 καφέδες 3,40—3,20. Ορύζια 90, 85, 70 Καρόλινες 1,15.

Ε λ α ι α. Αί τιμαί άκόμη της νέας έσοδείας δεν εκανονίσθη, όρ. 1,38 Α' ποιότητος και 1,33 Β' και γ' ποιότητος 1,27.

Μετοχαι Έθνικής Τραπέζης	3,085
Λαχειοφόρα	642
Συνάλλαγμα	1,48
Λίρα Αγγλίας	37,55
» Τουρκίας	33,60
Είκοσόφρακον	29,45

ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΝΗΣΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ

(συνέχεια ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν).

Τουρκοβουνίου τριῶν ἡμισυ ἕως τεσσάρων ὥρων διάστημα, τοὺς δ. ποίους δὲν ἠδυνήθηεν νὰ ἐπισκεφθῶ ὅλους μόνος μου, διὰ τὸ δύσβατον καὶ κρημνώδες. Ἐξ αὐτῶν, οἱ μὲν δύο κεῖνται κατὰ τὴν στερεάν πλησίον τῆς θαλάσσης, οἱ δὲ ἕτεροι τρεῖς εἰσὶν ἄντρα παραθαλάσσια, καὶ ἰδοὺ ἡ περιγραφή αὐτῶν καὶ τοποθεσία.

Τὸ Ἱερὸν Μοναστήριον τῆς Θεοτόκου ἐπικαλούμενης Μυρτιδιότητος, ἀπέχει τῆς θαλάσσης ἕως τρεῖς χιλιόμετρα ἐκ τοῦ τόπου ἐπικαλουμένου Λιμναρίου, ἐκεῖθεν δὲ ἕως τρεῖς χιλιόμετρα εἶνε τόπος κρημνώδης καὶ παραθαλάσσιος ὀνομαζόμενος Μανδράκια, καὶ ἐκεῖ φαίνονται κόκκαλα συνηνωμένα καὶ ἐμπεπηγμένα εἰς πέτρας. Ἐξακολουθῶν ἐκεῖθεν τὸ παραθαλάσιον ἕως τέσσαρα χιλιόμετρα εὐρίσκει τὸ προσορμητήριον τοῦ Μυλοποτάμου, καλούμενον Φοῦρνον, κείμενον κατὰ τὸν Ξεφυρργέστην ἄνοικτον ὥπως οὖν διὰ μικρὰ πλοία, ἔχον καὶ πόσιμον ὕδωρ καὶ Ἐκκλησίδιον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐκεῖθεν ὑπὲρ τὰ δύο χιλιόμετρα, κατὰ τὴν παραθαλασσίαν ἀφορῶσαν πρὸς τὸν Ἀργέστην, κεῖται τὸ μέγα σταλακτικὸν ἄντρον τοῦ Μυλοποτάμου, περὶ οὗ ἀνωτέρω εἰρήται, εἰς τὴν ἰδίαν τοποθεσίαν ἕως ἐν χιλιόμετρον μακρὰν, εἰς τόπον καλούμενον Τραχήλια καὶ Ἀγκραθία, πετρώδη καὶ δύσβατα, φαίνονται κόκκαλα ἐμπεφυτευμένα εἰς πέτρας τὰ ὅποια καλύπτει ἡ θάλασσα ὅταν φουσκῶν· ἀπερχόμενος πάλιν ἐκεῖθεν πρὸς τὸ παραθαλάσιον ἕως τέσσαρα χιλιόμετρα καὶ ἐπέκεινα, συναντᾷ ἄντρον Φραγμένον κλούμενον, ἔχον τὴν εἰσοδὸν ἐκ θαλάσσης κατὰ τὸν Ξεφυρργέστην, καὶ ἐν στόμιον πρὸς τὴν στερεάν, μέσα εἰς τὸ ὅποιον εὐρίσκονται πληθὺς ὀστέων, ἀλλὰ προβαίνων τις ἐκ τοῦ στομίου τῆς στερεᾶς εὐρίσκει ἐν τῷ μέσῳ φραγμὸν ὥσπερ τεῖχος, ὅστις κοπτόμενος ἀποδίδει κομμάτια πετρῶν ἀνακατωμένα μὲ κόκκαλα. Τοῦτο τὸ τεῖχος νομίζω νὰ ἐμεσολάβησεν εἰς αὐτὸ τὸ ἄντρον ἐκ τινος ἰσως σεισμοῦ ἢ ἄλλου τινὸς ὁμοίου συμβεβηκότος, καὶ οὕτω διεφθάρη ἡ ἀνταπόκρισις τῶν δύο στομιῶν τοῦ ἄντρον· ὅθεν ἐκ τούτου δοκεῖ νὰ ὀνομασθῇ τὸ ἄντρον Φραγμένον.

Πλησίον τοῦ χωρίου καλουμένου Λογοθετιάνικα, ὡσεὶ τρία τέταρτα τῆς ὥρας, κεῖται ναΐδιον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου· κατὰ τὴν περιοχὴν λοιπὸν ταύτην, μακρὰν ὡσεὶ τέταρτον τῆς ὥρας πρὸς τὸ παραθαλάσιον, εἰς τόπον δύσβατον καὶ κρημνώδη, κεῖται ἀκρωτήριον Τράχηλος ἢ Τραχήλη καλούμενον, ἀφορῶν πρὸς τὸν Ζέφυρον. Ἐδῶ εὐρίσκεται ἄντρον κείμενον κατὰ τὸν Ἀργέστην, ἀπέχον τῆς θαλάσσης ἕως δύο πόδας πεντήκοντα τέσσαρας, τὸ ὕψος τοῦ στομίου εἶναι σχεδὸν πόδας ἑξ, καὶ τὸ πλάτος δύο καὶ δέκα, μετὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ ἕως πόδας τριάκοντα, εὐρίσκονται ἕτερα δύο στόμια καὶ οἱ αὐτῶν εἰσέρχεται τις εἰς δύο ἄντρα ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μὲν ἐκ δεξιῶν ἐκτείνεται ἕως πόδας ἐξήκοντα, τὸ δὲ ἀριστερὸν ὑπὲρ τοὺς ἐβδόμηκοντα, καὶ αὐτὸ τὸ εἰς τρία διαιρούμενον ἄντρον ἐμπεριέχει πολλὰ καὶ ποικίλα ὀστέα.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἀκρωτήριον Τράχηλος, πλησίον ἐνὸς χειμάρου ὀνομαζομένου Κακὸς Ποταμὸς, ἐστὶ καὶ ἕτερον ἄντρον ἀφορῶν πρὸς τὸν Εὐρον, καὶ αὐτὸ ἐπὶ ἐμπεριέχει ὅμοια τοιαῦτα ὀστέα, τὸ ὕψος τοῦ στομίου αὐτοῦ εἶναι ἕως 40 πόδας, τὸ πλάτος 2½ καὶ τὸ μήκος ἕως 100· αὐτὸ ὅταν φυσᾷ δυνατὸς Εὐρὸς πλημμυρίζει ἀπὸ τὴν θάλασσαν, μὲ τὸ νὰ παρᾶκεται εἰς τὸ κυμαθάλαστον. Τὸ περιέργον ὅμμα καὶ ἡ περιέργος ἐρευνα τοῦ φυσιογράφου περιηγητοῦ δύναται ἰσως νὰ ἀνακαλύψῃ καὶ ἕτερα μέρη ὀστεοφόρα κατὰ τὴν νῆσον ταύτην καὶ μὲ ἀκριβείαν νὰ ἐξερευνήσῃ τὰ ἐμπεριεχόμενα εἰς τοὺς ἄχρει τοῦδε διαληφθέντας ἐπὶ εὐρεθέντας ἐξ τόπους, ἐξ οὗ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἄλλα μὲν ἐκ τῶν γνωστῶν ἤθελον ἐπικυρωθῶσι καὶ ἄλλα παρατηρήσεως ἄξια ἤθελον ἀποκαλυφθῶσι πρὸς ἐντελεστέραν διὰ τῆς πείρας γνῶσιν τῶν ὑπογείων.

Πρὶν ἐκθέσω τὰ ὅσα παρετήρησα ἐκ τῶν διαληφθέντων, ἀνάγκη νὰ προδιαθῶ ὅχι τοὺς εἰδήμονας ἀλλὰ τοὺς ἀγνοοῦντας ἀναγνώστας μου τὰ περὶ ὀστέων ἐπόμενα. Ἐν ἀπὸ τὰ θαυμασιώτατα μεταξὺ τῶν φαινομένων ὑπογείων εἰσὶν καὶ τὰ ὀστεοσυντρίμματα τὰ ὅποια παρὰ τῶν Γάλλων Brenches, Genslies καλοῦνται. Αὐτὰ μὲ ὅλον ὅτι ἀπέχουσιν ἱκανὸν διάστημα, τὸ ἐν μέρος εἰς τὸ ὅποιον εὐρίσκονται ἀπὸ τὸ ἄλλο, παρουσιάζουσιν ὅμως ἰδιότητα καὶ ὁμοιότητα σύμφωνα πρὸς ἄλληλα μέσα εἰς πέτρας ἀποτόμους· ὁμοίως σχεδὸν εἰς ταῦτα τὰ μέρη εὐρίσκεται μία ἀπειρότης ὀστέων

ἐμπεριεχομένων μέσα εἰς τὰ σχήματα καὶ κοιλώματα αὐτῶν τῶν πετρῶν τὰ ὅποια περικαλύπτονται ἀπὸ μίαν ἀπόστασιν τιτανώδη πολλὰ σκληρὰν, χρώματος ἐρυθροῦ ἀπὸ σκωρίαν. αὗται, ὡς ἱστορεῖται, δὲν εἶναι ἀπολιθωμένοι, ἀλλὰ δοξάζεται νὰ ἐσυντρίβησαν μὲ τὴν ῥηθεῖσαν ὑπόστασιν. Τὰ τοιαῦτα ὀστεοσυντρίμματα εὐρίσκονται εἰς τὰς Ἡρακλείους στήλας (Gibraltar), εἰς τὴν Σεύκαν τῆς Βαρβαρίας, εἰς τὴν Νικαίαν τῶν παραθαλασσίων Ἀλπιῶν, εἰς τὴν Ἀντίπολιν ἐν Γαλλίᾳ, εἰς τὴν Δαλμακίαν καὶ εἰς τὰ Κύθηρα.

Τοιαῦτα ὀπωσοῦν παρόμοια λείψανα φαίνονται ἐπὶ πλησίον τοῦ Ἱερολῆτου κατὰ τὴν Ἀραγωνικὴν τῆς Ἰσπανίας, εἰς τὴν Βικεντικὴν καὶ Βερονικὴν Ἐπαρχίαν· εἰς αὐτὰ μόνον τὰ μέρη μέχρι τοῦδε εἶνε γνωστὸν εἰς τὴν παραπεφωτισμένην Εὐρώπην, ὅτι νὰ εὐρίσκονται ὀστεοσυντρίμματα. Κατὰ τὴν διὰ πολλοὺς χρόνους διατριβὴν μου ἐν Σμόρνῃ, δὲν ἔλειπον ἀπὸ τοῦ νὰ παραγγέλω πρὸς διαφόρους, οἱ ὅποιοι μὲ ἀπεκόμενον ἀρχαιονομίσματα καὶ ἕτερα λείψανα τῆς ἀρχαιότητος καὶ ἀπολιθωμένα ὀστέα. Μοῦ ἔφερον λοιπὸν τοιαῦτα ὀστεοσυντρίμματα καὶ ἕτερα ὀστέα ἀκέραια μικρὰ καὶ μεγάλα ἐμπεπηγμένα μέσα εἰς τιτανώδεις πέτρας, ὅχι ὅμως χρώματος ἐρυθροῦ ἀπὸ σκωρίαν, ἐπειδὴ καὶ αἱ διηγήσεις τῶν ἀποκομισάντων αὐτὰ πρὸς ἐμὲ ἦσαν ἐκ τῆς ἀμαθείας συγκεχυμένα, διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ παραστήσω μὲ βεβαιότητα τὰ μέρη εἰς τὰ ὅποια εὐρίθησαν, ἀλλὰ μόνον ἐν ὧς μ' ἐδιηγήθη τις ἐξ αὐτῶν, ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὅποια μ' εἶχε φέρει αὐτός, νὰ εὐρίθησαν εἰς τὴν Ἐβδόκον, ἦσαν δὲ ταῦτα ὀστέα θηρίων μεγίστων, ἀλλὰ τὰ ὅποια δὲν ἠδυνήθηεν ν' ἀνακαλύψω μετὰ βέβαιως.

Τὰ πλείστα τῶν εἰς τὸ Τουρκοβουνίον εὐρίσκομένων ὀστέων εἰσὶν ἀπολιθωμένα καὶ καθὼς ἀπὸ πολλοὺς, πείραν ἔχοντας, καὶ ἐπὶ ἀπὸ τὸν Σπαλατζάνην δοξάζεται.

Τὰ ἐξερευνηθέντα παρ' ἐμοῦ εἰς ταύτην τὴν νῆσον ἔχουσιν ὡς ἑπεται.

Τὰ εἰς τὸ Τουρκοβουνίον καὶ εἰς τὴν Φραγμένην εἰσὶν ὀστεοσυντρίμματα. ἐμπεριεχόμενα εἰς ἀπόστασιν τιτανώδη, στερεοτάτην καὶ ἐρυθρὰν ἐκ σκωρίας καὶ τὰ πλείστα εἰσὶν ἐντελῶς ἀπολιθωμένα. Ἄρα δὲν εἶνε γενικῶς κοινόν, ὥστε τὰ ὀστεοσυντρίμματα δὲν εἶνε ἀπολιθωμένα, ὡς ἱστορεῖται· ἐξ αὐτῶν ὡς προεῖρηται εἰσὶν καὶ προβάτων ὁμοίων τοῦ μεγέθους ὡς τὰ κοινὰ σημερινὰ ζῶντα. Τὰ εἰς τὸν Τράχηλον δύο ἄντρα πρὸς Ἀργέστην καὶ Νότον ἐμπεριέχουσι πρὸς τοῖς λοιποῖς καὶ ὀστέα θηρίων μεγίστων, ἅτινα οἱ Κύριοι Κουδιάρος καὶ Βλουδοβάχος ἤθελον τὰ εἰλῶσι καὶ ἐρευνήσωσι, δὲν ἀμφιβάλλω πῶς ἤθελον ἀποδώσει τινὰ εἰς Ἐλέφαντας τῆς Ἰνδίας, καὶ ἐξ αὐτῶν τὰ πλείστα εἰσὶν ἐπιδερμωμένα ἀπὸ σταλακτίτας τιτανώδεις, καὶ τινὰ διαπερασμένα ἐκ τῶν ἰδίων. Εἰς αὐτὰ τὰ ἄντρα φαίνονται ὀδόντες, κέρατα καὶ ἄλλα λείψανα ζῶων, καθὼς καρκίνων καὶ ἄλλων τινῶν θαλασσίων. Τὰ εἰς τὰ Μανδράκια καθὼς Τραχήλια ἢ Ἀγκραθία φαινόμενα ὀστέα εἰσὶν ἐμπεπηγμένα μέσα εἰς τιτανώδεις πέτρας, ἀλλὰ διὰ τὸ δύσβατον τῆς θέσεως αὐτῶν δὲν ἠδυνήθηεν αὐτοπροσώπως νὰ ἐξερευνήσω. Τὰ στενότερα ὅρια τῶν ἰδεῶν μου δὲν δύναται νὰ ἐκφρασθῶσιν ἀποφαντικῶς περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τῶν ἀνθρωπίνων ὀστέων μέσα εἰς αὐτὰ τὰ περιφερόμενα ὀδυνηρὰ ὀστεοσυντρίμματα. Ἐπιτραπήτω μοι ὅμως τὸ νὰ παραδεχόμεθα πολλὰ τῶν τοιούτων ὡς λείψανα εἰδῶν τινῶν πιθήκων, διότι ἐξω ἀπὸ τὰ λοιπὰ ἀντιβαίνοντα εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Εὐρίσκομαι ἐπὶ καὶ βιασμένος διὰ τὸ ἄπειρον πλῆθος τῶν εἰς πάμπολλα μέρη εὐρίσκομένῳ φαινομένων διαφόρων ὀστεοσυντρίμμάτων, ὁμοιζόντων ἐπὶ μέρους μ' ὀστέα ἀνθρώπων καὶ παρὰ τινῶν ἀποδιδόμενα εἰς πιθήκους, νὰ ὑποθέσω τὴν σφαίραν ἡμῶν κατοικηθεῖσαν ποτὲ ὅλην ἀπὸ αὐτοῦ, ἢ ἀμφιβαλλομένη δὲ γνώμη καὶ παρ' αὐτῶν τῶν ἰδίων γνωμοδοτούντων ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκ συμπεράσματος δὲν ὑφίστατο κατ' ἐκείνας τὰς τρομερὰς ἐποχὰς τῶν καταστροφῶν, καθ' ἃς ὑποτίθεται νὰ ἔλθοι ἀρχὴν ἅπαντα σχεδὸν τὰ ὑπόγαια ἢ καὶ εἰ ὑφίστατο, πρέπει νὰ ἐκτακτικῶς μέρος τῆς σφαίρας, ἐπὶ ἀγνωστον (καὶ αὐτὸ τὸ νομίζω κατὰ τὰς ἀσθενεῖς μου ἰδέας τολμηρώτατον). Σιθόμενοι λοιπὸν καὶ τοὺς ὅσοι δοξάζουσι μέρος ἀπὸ αὐτὰ ὡς ἀνθρώπινα λείψανα, καὶ τοὺς, ὅσοι φρονοῦν ἄλλοτρόπως, τολμῶ νὰ ὑποθέσω ὅτι δυνατόν καὶ αὐθις νὰ εὐρίθῃ κεραμεὺς ὡς ἐκείνοι τῶν ἐσχάτων τοῦ δεκάτου ἔκτου αἰῶνος, καὶ καθὼς οὗτος μὰς ἐβεβαίωσε περὶ τῆς τότε ἀμφιβαλλομένης ὑπάρξεως τῶν ὀστρακοδερμάτων, παρομοίως καὶ οὗτος περὶ ἐκείνης τῶν ἀνθρωπίνων ὀστέων, εἶνε ἐν πρόβλημα καὶ τοῦτο ἢ καὶ ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων ἐργοχείρων, εὐρίθησαν τινὰ εἰς τὰξιν ὑπογείων.

(ἀκολουθεῖ).